

Faculty of Applied and Creative Arts

**MUZIUM SEBAGAI INSTRUMEN PENDIDIKAN BUDAYA WARISAN:
SUATU KAJIAN KES DI MUZIUM ADAT, JELEBU, NEGERI
SEMBILAN**

Muhammad Azri Bin Muhammad Suhaimi

Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan Dengan Kepujian

(Pengurusan Seni)

2016

**MUZIUM SEBAGAI INSTRUMEN PENDIDIKAN BUDAYA WARISAN:
SUATU KAJIAN KES DI MUZIUM ADAT, JELEBU, NEGERI SEMBILAN**

MUHAMMAD AZRI BIN MUHAMMAD SUHAIMI

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

2016

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

Masters

PhD

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the.....day of.....2016.

Student's Declaration:

I..... **MUHAMMAD AZRI B. MUHAMMAD SUHAIMI, 37279, FACA, UNIMAS** .....hereby
declare that the work entitled..... **MUZIUM SEBAGAI INSTRUMEN PENDIDIKAN BUDAYA WARISAN: SUATU**

KAJIAN KES DI MUZIUM ADAT, JELEBU, NEGERI SEMBILAN.....is my original work. I have not copied
from any other students' work or from any other sources except where due reference or acknowledgement
is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

_____
Date submitted

MUHAMMAD AZRI B. MUHAMMAD SUHAIMI (37279)
Name of the student (Matric No.)

Supervisor's Declaration:

I..... **ENCIK ANDREAS SUDJUD DARTANTO** ..... hereby certifies that
the work entitle..... **MUZIUM SEBAGAI INSTRUMEN PENDIDIKAN BUDAYA WARISAN: SUATU KAJIAN KES**
DI MUZIUM ADAT, JELEBU, NEGERI SEMBILAN ..... was prepared by the above named
student, and was submitted to the "FACULTY" as a * partial/~~full~~ fulfillment for the conferment
of..... **IJAZAH SARJANA MUDA SENI GUNAAN DENGAN KEPUJIAN (PENGURUSAN SENI)** ..... and the
aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

Received for examination by: **ENCIK ANDREAS SUDJUD DARTANTO** Date: _____

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (√)):

- CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)*
- RESTRICTED** (Contains restricted information as specified by the organisation where research was done)*
- OPEN ACCESS**

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirmed with free consent and willingness declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalise the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student signature _____

Supervisor signature: _____

Current Address:

**NO. 23, TAMAN SERI CEMPEDAK,
71600, KUALA KALAWANG, JELEBU,
NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS.**

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organisation with the period and reasons of confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

Projek bertajuk “**Muzium Sebagai Instrumen Pendidikan Budaya Warisan: Suatu Kajian Kes di Muzium Adat, Jelevu, Negeri Sembilan**” telah disediakan oleh **Muhammad Azri Bin Muhammad Suhaimi** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian (**Pengurusan Seni**).

Diterima untuk diperiksa oleh:

En. Andreas Sudjud Dardanto

Tarikh:

PENGAKUAN

Saya mengaku bahawa tiada bahagian daripada penyelidikan yang di pameran dalam Penyelidikan dan Projek Tahun Akhir ini telah digunakan sebagai bahan sokongan untuk sesuatu ijazah atau kelulusan sama ada kepada universiti ini atau Institut Pengajian Tinggi (IPT) lain.

Yang Benar,

(MUHAMMAD AZRI BIN MUHAMMAD SUHAIMI)

37279

PROGRAM PENGURUSAN SENI

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Illahi dengan limpah kurnia rahmat-Nya, dengan keizinan dan kudrat yang diberikan untuk menyiapkan kajian ini yang bertajuk “Muzium Sebagai Instrumen Pendidikan Budaya Warisan: Suatu Kajian Kes di Muzium Adat, Jelebu, Negeri Sembilan” dengan jaya dan saksama. Selawat ke atas Nabi Muhammad s.a.w. dan sesungguhnya baginda pesuruh Allah.

Terima kasih tidak terhingga kepada penyelia saya iaitu Encik Andreas Sudjud Dardanto di atas segala bimbingan, dedikasi dan dorongan beliau dalam proses menghasilkan kajian ini. Saya juga ingin berterima kasih kepada pihak Muzium Adat iaitu Encik Suhaimi bin Basiron, Encik Rosiswandy bin Mohd. Salleh dan staf Muzium Adat di atas kerjasama dan meluangkan masa untuk menemu bual. Tidak juga lupa kepada warga Kuala Klawang, Jelebu dalam memberi kerjasama dengan baik terhadap kajian ini. Jutaan terima kasih kepada ibu bapa saya yang telah bersusah-payah untuk mendidik anak ini, keluarga, guru, pensyarah, dan rakan-rakan di atas segala ilmu dan sokongan selama ini dalam menempuh untuk menyiapkan kajian ini

Kesimpulannya, kajian ini dijalankan untuk dijadikan sebagai rujukan kepada mereka yang memerlukan lebih-lebih lagi pengkaji pada masa akan datang. Selain itu, saya berharap kajian ini mampu menjadi panduan dalam meningkatkan taraf kualiti muzium.

ISI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN	MUKA SURAT
Penghargaan	i
Isi Kandungan	ii – v
Abstrak	vi
<i>Abstract</i>	vii
Senarai Rajah	viii
Senarai Jadual	ix
Senarai Singkatan	x
BAB 1 PENGENALAN	
1.0 Pengenalan	1
1.1 Latar Belakang Kajian	2 – 6
1.1.1 Negeri Sembilan dan Jelebu	2 – 3
1.1.2 Muzium Adat	4 – 5
1.1.3 Pemilihan Pengkaji	6
1.2 Permasalahan Kajian	6 – 8
1.3 Persoalan Kajian	8
1.4 Objektif Kajian	9 – 10
1.5 Kepentingan Kajian	11 – 12
1.6 Skop Kajian	12 – 13

1.7	Batasan Kajian	14 – 15
1.8	Teori	15 – 17
1.9	Kerangka Kajian	18 – 22
1.10	Rumusan	22
BAB 2	SOROTAN KESUSASTERAAN	
2.0	Pengenalan	23 – 24
2.1	Definisi Kajian	24 – 31
2.1.1	Muzium	24 – 25
2.1.2	Instrumen	26
2.1.3	Pendidikan	26 – 27
2.1.4	Budaya	27 – 29
2.1.5	Warisan	29 – 30
2.1.6	Adat	30 – 31
2.2	Sorotan Kajian Lain	31 – 34
BAB 3	METODOLOGI KAJIAN	
3.0	Pengenalan	35
3.1	Sumber Data	36
3.2	Kaedah Kajian	37 – 38

3.3	Lokasi Kajian	38
3.4	Kaedah Kualitatif	39
	3.4.1 Pemerhatian	39
	3.4.2 Temu Bual	39
3.5	Kaedah Kuantitatif	40
3.6	Instrumen Kajian	40
BAB 4	DAPATAN KAJIAN	
4.0	Pengenalan	41
4.1	Keputusan Persampelan (Kualitatif)	41 – 46
4.2	Keputusan Persampelan (Kuantitatif)	46 – 69
	4.2.1 Diskriptif (Maklumat Responden)	46 – 50
	4.2.2 Ke kerap an	50 – 66
	4.2.3 Tabulasi Silang	66 – 69
BAB 5	PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN	
5.0	Pengenalan	70
5.1	Ulasan Kajian	70 – 71
5.2	Perbincangan Kajian	71 – 74
	5.2.1 Fungsi penubuhan Muzium Adat	71 – 72

5.2.2	Pengurusan Organisasi Muzium Adat Dalam Konteks Peranannya Mendidik Masyarakat Berkaitan Budaya Warisan Di Negara Ini	72
5.2.3	Menyelidik Kandungan Galeri Pameran Yang Terdapat Di Dalam Muzium Adat	73
5.3	Cadangan Penambahbaikan Terhadap Muzium Adat dan Pengkaji Pada Masa Akan Datang	73 – 74
5.4	Kesimpulan	74 – 75
	RUJUKAN	76 – 77
	LAMPIRAN	78 – 113

ABSTRAK

Kajian ini adalah untuk mengetahui berkenaan instrumen pendidikan budaya warisan yang digunakan pihak Muzium Adat. Kajian mengfokuskan terhadap fungsi penubuhannya dan kaedah pengurusan organisasi dalam konteks budaya warisan serta kandungan galeri pameran. Lokasi kajian adalah di Muzium Adat dan kawasan daerah Jelevu. Hasil daripada kajian ini, kajian ini menggunakan kaedah kualitatif dan kuantitatif iaitu pemerhatian, temu bual dan pengedaran borang soal selidik terhadap organisasi Muzium Adat dan penduduk sekitarnya. Menurut dapatan kajian, fungsi Muzium Adat ialah tempat merekod sejarah dan mendidik masyarakat mengenai pendidikan budaya warisan. Kaedah yang digunakan oleh Muzium Adat ialah pameran yang terkini dan pelbagai aktiviti untuk masyarakat. Terdapat empat galeri di Muzium Adat dan jalan ceritanya direka oleh Prof. Nor Halim.

ABSTRACT

This study is about the cultural heritage of educational instruments used by the Customs Museum. The study focuses on the establishment and management methods in the context of the cultural heritage organization and content of the exhibition gallery. The study was carried at Customs Museum and the Jelebu area. The results of this study, the study used qualitative and quantitative methods of observation, interviews and distributing questionnaires to organizations Customs Museum and the surrounding population. According to the findings, the Customs Museum is a place to record history and educates the public about cultural heritage education. The method used by the Customs Museum is a showcase of the latest and various activities for the community. There are four galleries in the Museum of Indigenous and storyline designed by Prof. Nor Halim.

SENARAI RAJAH

SENARAI RAJAH	MUKA SURAT
1.1 Skop Kajian	13
1.2 Teori <i>4MAT Learning Style System</i>	17
1.3 Kerangka Kajian	18
2.1 Prinsip-Prinsip Pelaksanaan yang Terbaik Bagi Pendidikan di dalam Muzium	33
3.1 Sumber Data	36
4.1 Fungsi Muzium Adat Terhadap Negara	57
4.2 Cara Mengekalkan Pendidikan Budaya Warisan	63
4.3 Fungsi Muzium Adat Terhadap Negara Dari Segi Jantina	67
4.4 Muzium Adat Sebagai Pusat Pendidikan Budaya Warisan Dari Segi Jantina	68
4.5 Cara Mengekalkan Pendidikan Budaya Warisan Dari Sudut Jantina	69

SENARAI JADUAL

SENARAI JADUAL	MUKA SURAT
4.1 Maklumat Responden	49 – 50
4.2 Kekerapan Kedatangan Pengunjung	51
4.3 Kedatangan Pengunjung Pada Tahun Lepas	52
4.4 Jenis Pengunjung Yang Dibawa Bersama	52 – 53
4.5 Cara Pengunjung Melawat Muzium Adat	53
4.6 Tempoh Melawati Sesebuah Galeri	54
4.7 Galeri Yang Diminati	55
4.8 Mempelajari Sesuatu Selepas Melawati Muzium Adat	56
4.9 Muzium Adat Sebagai Pusat Pendidikan Budaya Warisan	58
4.10 Kaedah Untuk Mendidik Masyarakat	59
4.11 Penglibatan Dalam Acara Muzium Adat	60
4.12 Kepentingan Muzium Adat Kepada Masyarakat	61 – 62
4.13 Penambahbaikkkan Muzium Adat	64
4.14 Cara Menarik Minat Pengunjung Jika Menjadi Kurator	65 – 66

SENARAI SINGKATAN

SINGAKATAN

ICOM	: <i>International Council of Museum</i>
NBOS	: <i>National Blue Ocean Strategy</i>
NGO	: <i>Non - Governmental Organization</i>
PKMA	: Pusat Khidmat Maklumat Akademik
PMR	: <i>Pernilaian Menengah Rendah</i>
PPD	: Politeknik Port Dickson
PT3	: Pentaksiran Tingkatan 3
SMKUJ	: Sekolah Menengah Kebangsaan Undang Jelebu
SMKDUMA	: Sekolah Menengah Kebangsaan Dato' Undang Musa Al-Haj
SPSS	: <i>Statistical Package for the Social Sciences</i>
SPM	: Sijil Pelajaran Malaysia
STPM	: Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
UITM	: Universiti Teknologi MARA
UNIMAS	: Universiti Malaysia Sarawak
UNITEN	: Universiti Tenaga Nasional
UPSI	: Universiti Perguruan Sultan Idris

BAB 1

PENGENALAN

1.0 Pengenalan

Kajian yang dijalankan oleh pengkaji adalah berkenaan dengan Muzium Adat di Jelebu, Negeri Sembilan yang mengandungi pameran-pameran berkenaan dengan adat-adat yang terdapat di Malaysia. Manakala, tajuk kajian pengkaji adalah **“Muzium Sebagai Instrumen Pendidikan Budaya Warisan: Suatu Kajian Kes di Muzium Adat, Jelebu, Negeri Sembilan”**. Pengisian di dalam bab ini adalah berkaitan dengan tujuan kajian, permasalahan kajian, sorotan kesusasteraan, metodologi, kepentingan kajian dan rumusan keseluruhan bab ini. Selain itu, pengkaji juga menceritakan serba sedikit mengenai Muzium Adat dan Negeri Sembilan untuk membantu lagi para pembaca memahami sejarah dan lokasi tempat kajian ini.

Pengkaji hanyalah mengkaji berkenaan dengan latar belakang muzium, pameran muzium dan kaedah-kaedah yang digunakan oleh pihak muzium bagi menyampaikan maklumat berkenaan dengan pendidikan budaya warisan. Muzium merupakan tempat tersimpannya khazanah dan maklumat. Sebuah muzium memerlukan sistem pengurusan yang tepat mengikut jenis pameran agar mereka dapat mencapai matlamat visi dan misi mereka. Jadi, pihak pengurusan muzium memiliki segala maklumat dan kaedah yang tepat dan berguna untuk dikongsikan kepada pengunjung dan lebih-lebih lagi kepada pengkaji.

1.1 Latar Belakang Kajian

1.1.1 Negeri Sembilan dan Jelevu

Negeri Sembilan Darul Khusus adalah salah satu negeri di dalam Malaysia yang terletak di pantai barat Semenanjung Malaysia. Negeri Sembilan juga terletak berdekatan dengan negeri Selangor di utara, Johor di tenggara, Melaka di selatan, dan Pahang di timur. Sejak abad ke-14, perantau dari Minangkabau, Sumatera, telah pun menetap di Negeri Sembilan dan menjadi masyarakat di situ. Ketibaan orang Minangkabau bermula di Melaka dan kemudiannya ke Rembau yang merupakan salah satu daerah di dalam Negeri Sembilan.

Pada asalnya, di Negeri Sembilan didiami oleh masyarakat orang asli yang merupakan suku kaum Semang, Jakun dan Sakai. Mereka menjalani kehidupan dengan hidup secara nomad, memburu, bertani dan mengambil hasil hutan. Apabila tibanya orang Minangkabau di Negeri Sembilan, mereka berjaya mengahwinkan orang Minangkabau dengan penduduk asli di situ. Seterusnya, keturunan mereka pula dinamakan dengan suku Biduanda. Suku Biduanda adalah salah satu suku yang hanya boleh menjadi pemimpin di Negeri Sembilan.

Negeri Sembilan pada asalnya memiliki sembilan daerah iaitu Johol, Jelevu, Inas, Sungai Ujong, Rembau, Ulu Muar, Gunung Pasir, Terachi, dan Jempol. Seterusnya, saiz

Negeri Sembilan semakin mengecil berbanding dahulu dan hanya 7 daerah sahaja kekal yang kini dikenali sebagai Seremban, Tampin, Jelebu, Rembau, Kuala Pilah, Port Dickson dan Jempol. Negeri Sembilan dinamakan dengan menggunakan istilah dari Minangkabau iaitu “nagari” yang membawa maksud penempatan yang mengandungi beberapa buah “koto”. “Koto” pula mungkin merujuk kepada kampung.

Terdapat 12 suku yang mewarisi di dalam Negeri Sembilan iaitu suku Biduanda, Batu Hampar, Paya Kumboh, Mungkal, Tiga Nenek, Tanah Datar, Sri Lemak, Batu Belang, Tiga Batu, Sri Melenggang, Anak Aceh dan Anak Melaka. Suku-suku ini akan diwarisi oleh anak-anak mengikut suku yang diwarisi oleh ibu mereka sendiri. Luak adalah kawasan pentadbiran adat di dalam Negeri Sembilan. Terdapat lima luak di dalam Negeri Sembilan iaitu Sungai Ujong, Jelebu, Johol, Rembau, dan Tampin. Di setiap luak ini dibawah pemerintahan seorang ketua yang digelar Datuk Undang.

Jelebu pula adalah salah satu daerah di dalam Negeri Sembilan yang merupakan daerah yang kedua terbesar di dalam Negeri Sembilan, manakala Jempol adalah daerah yang terbesar di dalam negeri itu. Nama Jebebu berasal daripada nama seseorang lelaki orang asli yang mati lemas di dalam Sungai Teriang. Selain itu, pada asalnya Jebebu di bawah pemerintahan empayar Johor tetapi akibat daripada peristiwa ‘memutus tali ke Johor’ pada tahun 1757, Jebebu berdiri sendiri tanpa kuasa luar.

1.1.2 Muzium Adat

Muzium Adat merupakan sebuah muzium yang mengandungi perkara-perkara seperti adat, budaya warisan dan amalan masyarakat di Malaysia. Muzium Adat terletak di Kuala Klawang, Jelebu Negeri Sembilan. Muzium Adat ini juga adalah salah satu idea daripada Yang Berhormat Datuk Seri Utama Dr. Rais Yatim yang sewaktu itu beliau merupakan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Warisan. Tarikh pembukaan Muzium Adat ini adalah pada tahun 2005 manakala tarikh yang dirasmikan oleh Undang Luak Jelebu, Dato' Mendika Menteri Akhirulzaman Dato' Musa bin Wahab, bersama-sama dengan Menteri Besar Negeri Sembilan, Dato' Seri Utama Mohamad Hasan dan Datuk Seri Utama Dr. Rais Yatim pada 2 Februari 2008.

Seterusnya, Muzium Adat ini mempunyai empat buah galeri utama yang mengumpulkan adat-adat di Malaysia. Muzium ini mempunyai 4 tingkat dan 4 buah galeri. Galeri tersebut bermula dari tingkat G sehingga tingkat 3, manakala tingkat 4 adalah pejabat pengurusan Muzium Adat. Galeri Pertama menceritakan mengenai pengenalan dan konsep adat di Malaysia yang bermulanya adat terbesar di Alam Melayu iaitu Adat Perpatih dan Adat Temenggung. Selain itu, terdapat juga mengenai kaum-kaum lain mengenai pemakaian, peralatan atau artifak yang digunakan dalam kehidupan mereka. Galeri ini dinamakan sebagai galeri Pengenalan Adat di Malaysia.

Galeri Kedua atau galeri Kitar Hidup, mengandungi adat-adat yang digunakan dalam kitaran hidup manusia. Antara kitaran hidup yang disentuh ialah mengenai kelahiran, perkahwinan dan kematian. Tambahan lagi, amalan ritual dan muzik yang diamalkan oleh masyarakat di Malaysia juga diselitkan dalam bahagian ini. Galeri Ketiga pula mengenai adat yang digunakan dalam pertabalan raja, konsep sistem diraja, dan Institusi Kesultanan Raja-raja Melayu. Gelaran galeri ini adalah galeri Tradisi Intelektual/Kerajaan dan Kuasa. Galeri Keempat atau galeri Adat Perpatih merupakan bahagian yang memfokuskan mengenai adat perpatih yang diamalkan oleh masyarakat Minangkabau yang jelajah sehingga di Negeri Sembilan dan dari segi sudut struktur sosial. Tambahan lagi, di bahagian galeri ini juga mempamerkan replika batu megalith yang merupakan simbol ritual sistem tanah beradat.

Penubuhan Muzium Adat ini adalah untuk mengumpulkan beberapa perkara yang berkaitan dengan kehidupan masyarakat di Malaysia yang dianggap sebagai adat. Muzium Adat menyampaikan sesuatu maklumat mengenai adat dengan menggunakan artifak dan naratif yang dipamerkan dengan unik dan menarik. Selain itu, masyarakat Malaysia dapat menambah ilmu pengetahuan melalui naluri pengalaman mengenai aspek-aspek adat yang penuh dengan jalinan kehidupan yang mempunyai nilai-nilai murni di dalamnya. Masyarakat Malaysia juga dapat mengimbas kembali mengenai kebudayaan atau cara hidup di negara ini.

1.1.3 Pemilihan Pengkaji

Pengkaji memilih kajian ini kerana kajian ini mampu memberi impak kepada setiap muzium dari segi pendidikan budaya warisan. Hal ini kerana pendidikan budaya warisan adalah salah satu ilmu yang penting untuk dipelajari oleh setiap lapisan masyarakat. Lebih-lebih lagi, kepada mereka yang jauh daripada mengamalkan adat, adab, dan agama. Selain itu, pengkaji memilih Muzium Adat ini sebagai lokasi kajian kerana muzium ini berdekatan dengan tempat tinggal pengkaji dan pengkaji pernah bekerja di situ. Dengan adanya pengalaman bekerja di Muzium Adat, pengkaji dapat beberapa maklumat penting yang mampu dijadikan data yang bernilai untuk kajian ini.

1.2 Permasalahan Kajian

Permasalahan kajian merupakan salah satu perkara yang penting dalam setiap kajian yang dikaji kerana dengan adanya permasalahan kajian, pengkaji dapat memfokuskan atau memberi hala tuju kepada pengkaji terhadap perkara yang ingin dikaji. Dengan adanya permasalahan kajian ini juga, pengkaji dapat panduan untuk merancang kajian, memilih teknik pengumpulan data dan teknik menganalisa data kajian yang bersesuaian, cara untuk menganalisa data dan penerangannya daripada hasil kajian serta menjadikan data keseluruhannya kepada sebuah penulisan laporan kajian.

Antara permasalahan yang membuatkan pengkaji berminat untuk melakukan kajian berkenaan dengan Muzium Adat sebagai instrumen pendidikan budaya warisan ialah:

1. Fungsi penubuhan Muzium Adat terhadap negara ini.
2. Kaedah yang digunakan oleh pihak pengurusan Muzium Adat yang berperanan untuk mendidik masyarakat mengenai budaya warisan.
3. Pameran-pameran yang dipaparkan oleh Muzium Adat.

Bagi permasalahan pertama ialah fungsi penubuhan Muzium Adat terhadap negara ini. Setiap muzium mempunyai fungsi yang hampir sama seperti penyampaian ilmu, pameran dan lain-lain lagi. Begitu juga Muzium Adat, yang mempunyai fungsi mengikut tema yang dibawa oleh muzium itu sendiri. Dari segi ini, perkara ini menunjukkan betapa manfaatnya muzium terhadap sesebuah negara.

Permasalahan kedua ialah kaedah yang digunakan oleh pihak Muzium Adat yang berperanan untuk mendidik masyarakat mengenai budaya warisan. Muzium mempunyai maklumatnya tersendiri walaupun ringkas tetapi padat. Dengan itu, kaedah penyampaiannya memainkan peranan yang besar agar maklumat tersebut dapat diterima oleh masyarakat dengan mudah. Lebih-lebih lagi mengenai budaya warisan yang jarang dilalui oleh generasi kini.

Permasalahan ketiga ialah pameran-pameran yang dipaparkan oleh Muzium Adat. Tidak semua muzium mempunyai pameran yang sama. Perkara ini menunjukkan bahawa pameran yang dipamerkan oleh muzium ini adalah mengikut tema atau jenis maklumat

yang ingin disampaikan. Adakalanya, pada tahun yang tertentu, pameran di dalam muzium akan berubah bagi menampakkan sesuatu yang baru terhadap muzium tersebut.

Kesimpulannya, permasalahan kajian ini dapat mencerahkan lagi laluan kajian untuk mencari data dan maklumat dalam penghasilan laporan kajian ini. Tambahan lagi, permasalahan kajian ini dapat mengatasi masalah yang menjadi tanda tanya kepada pengkaji dan para pengkaji yang lain serta dapat mewujudkan maklumat yang mampu menjadi ilmu pengetahuan atau ilmu yang dapat dikongsi bersama.

1.3 Persoalan Kajian

Bagi menjelaskan lagi mengenai permasalahan kajian, pengkaji menyediakan persoalan kajian. Persoalan kajian ini adalah soalan-soalan utama di dalam kajian ini dan soalan-soalan tersebut hendaklah dijawab agar matlamat kajian ini tercapai. Berikut adalah persoalan kajian:

1. Apakah fungsi penubuhan Muzium Adat terhadap negara ini?
2. Bagaimanakah pihak pengurusan Muzium Adat mendidik masyarakat mengenai budaya warisan?
3. Apakah isi pameran yang dipaparkan oleh Muzium Adat?